I, 7, 1936

5 LEI

„Cine renunţă la mormânt, renunţă la înviere. Pentrucă, condiţia învierii stă în acceptarea prealabilă, neşovăitoare, senină a durerilor şi apăsării mormântului".

ICONAR

POEZIA LEGIONARA

de MIRCEA STREINUL

Legionarismul e fenomenul care inaugurează o istorie europeană a României. Mişcare nouă, rezultată din aristocraţia spiritului naţional, legionarismul vrea să imprime ţărilor noastre sigiliul unei totale transformări, care să abată cursul destinului individual spre o colectivitate de gând, cuvânt şi faptă rumânească. Desigur, legionarismul a avut de întâmpinat ostilitatea furioasă a unei burghezii trândăvite şi fără alte idealuri decât ale amplasamentului personal; — căci orice răscoală împotriva duhului vechiu, statornicit în canoane colbăite de neîntrebuinţare, dar întru tot acceptate, se loveşte de rezistenţa oamenilor de mijloc, rezistenţa mediocrităţilor prea obişnuite cu un tipic anumit al vieţii, ca să primească în sufletul lor sdrenţuit de molii râvna unor lucruri peste fire şi peste aşezări.

Oare n'au fost semne pentru legionarism? — Insă neamurile proaste ale fariseilor şi saducheilor, cari mişună prin mările moarte ale tuturor desmăţurilor morale, burţile, cari chiftesc de untură puturoasă, încât nu-şi mai găsesc capul înecat în grăsime, — au cerut alungarea arhanghelilor, cari n'aveau altă vină, decât că pretindeau *un tip nou de om*, adică o *naţiune înoită*, ceeace *presupune o mare înoire sufletească a poporului întreg*.

Neamurile proaste s'au strâmbat de râs la chiemarea istoriei, care vorbea astfel: *Cine renunţă la mormânt, renunţă la înviere. Pentrucă, condiţia învierii stă în acceptarea prealabilă, neşovăitoare, senină, a durerilor şi apăsării mormântului.*

Doamne-fereşte ca, până la sfârşit, glasul acesta să nu fie ascultat. Căci neascultarea în faţa istoriei se pedepseşte mai crunt decât cu moartea şi înaintea noastră avem exemplul jidovilor, al căror suflet a devenit carne, ca să putrezească de viu.

O mişcare ca legionarismul trece de politic, — el creează eroi în sens social, eroi ai muncii, eroi ai răsboiului şi eroi ai spiritului.

Producând un *act epocal de curaj reformator*, inaugurând *o epocă de întoarcere la realităţile naţionale*, având *caracterul unei mari şcoli spirituale*, legionarismul va transforma şi valorile de apreciere estetică.

* * *

Poezia legionară, deci, va începe acolo, unde micile experienţe personale sunt depăşite de suflul trecerii în divinitate.

Rugăciune

MIHAI EMINESCU

Crăiasă alegându-te,
Ingenunchem, rugându-te,
Inalţă-ne, ne mântue
Fii scut de întărire
Şi zid de mântuire,
Privirea-ţi adorată
Asupră-ne coboară,
O, maică preacurată
Şi pururea fecioară Marie.

Noi ce, din mila sfântului,
Facem umbră pământului,
Rugămu-ne 'ndurărilor,
Luceafărului mărilor,
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri,
Din neguri te arată,
Lumină dulce clară,
O, maică preacurată
Şi pururea fecioară Marie.

Poetul legionar va simţi responsabilitatea creaţiei. Pe umerii lui nu va duce interese de succes şi de stimă, ci însăşi eternitatea, care-l va proecta, în toată imensitatea, peste ţările pământului rumânesc, und cuvântul lui va fi nu divertisment, nu exerciţiu liric, nu închinare unei vieţi de uşurătate morală, de cinism, ci ritualul integrării spiritualului în lutul strămoşilor, splendidă sinteză între eros, logos şi htonos. Poezia legionară, nu sfârşeşte cu legionarismul practic. Ea îl continuă, în transcendent, aducându-i scuturare de vremelnicie şi înălţare la poalele de azur ale unei divinităţi mai presus de înţelegere şi păcat. Poezia legionară trece dincolo de bun sau rău. Ea e unică, unică aşa cum numai dragostea, credinţa şi lutul pot fi. Ea se aşează peste medietatea comodă a contemporaneităţilor indiferente şi mediocre. Ea urcă până acolo, de unde nici începuturile nu se mai pot desfăşura, — ea va fi eternitară în preocupări.

Dar cine poate scrie o astfel de poezie? Cu ce mijloace se poate realiza? Cum vei preface gândul în munţi de tăcere, în veşnicii încremenite, în luceafăr, în soare, în inimă?

Şi voiu răspunde tot cu o întrebare: cum au putut fi ridicate catedralele mai curate ca aurul, cum au crescut sfintele Sofii ale înţelepciunilor lui Neagoe Basarab, înfloriturile de melismă ale psalţilor bizantini, Putnele, Sucevele şi Dragomirnele noastre?

Poetul va lăsa toate. Se va desbăra de măriri şi de plăceri. Va fi sacerdot. Mai mult: ascet. El va admite o permanenţă a morţii în duhul său, ca astfel s'o poată depăşi prin eternitate. El va trăi acolo, unde înţelegerea obştească se refuză. Căci nu fiecare poate fi Meşterul Manole al propriului său destin — ca poetul.

Poezia legionară, nu se va face, prin urmare, decât la culmi umbrite de zăpezile albastre ale visului. Materialul său nu va fi nisipul şi bălegarul vulgar al poeţilor burgheji sau de stânga. Materialul său va fi sufletul, pe care-l va sângera, ca să coloreze crinii albi ai versului.

* * *

Preludiul acestei poezii — îl desluşim în suferinţa prigoanelor şi'n entuziasmul taberelor de muncă. In decursul lor, sufletul colectiv a simţit imboldul să-şi ritualizeze elanul jertfelor. Astfel, poezia legionară porneşte din cântecul legionar. Autorul — rămâne, de cele mai multe ori, anonim şi cântecul său devine un bun al tuturor. Cântecul legionar de acuma, va fi doina, colindul şi hora României de mâne, — şi poetul viitor îşi va afla în el isvoarele de inspiraţie. Ţara *din munţi şi pân' la mare*, va răsuna de *cântecul verde al gărzilor de fier*. Poetul cel mare, poetul, pe care-l aşteptăm, va fi culegătorul grâului semănat de noi toţi în vârtejul urgiilor şi-al suferinţelor, — va fi soarele, pe care zorii de sânge ai vremii noui îl anunţă din adâncurile unui cer cum, poate, numai Mihai Eminescu l-a presimţit.

Aşa va fi.

CER ȘI SUFLET RUMANESC

Din Călătoria omului

Când m'or coborî'n mormânt,
fiecare frunză va fi cuvânt,
ochii vor lumina în amintire,
ca să dea serilor de ştire:

ţara heruvimilor să vadă
cum le vine fratele'n livadă,
logodit cu şoapta vântului
în umbra pământului,
între noapte şi zi, —

iar cine va auzi
suişul sângelui
la tâmplele muntelui,
să se uite cum trupul meu
s'a aşezat
în inima lui,
la dreapta soarelui,
la amiază de bine şi rău —
cum a hotărît Dumnezeu.

MIRCEA STREINUL

Curcubeu peste ţară

Sus e munte de lumină
şi livadă de lumină.

De-a trecut peste ogradă
cucuveauă de zăpadă
ş'a cântat cântec să'mpartă
pe fântână şi pe poartă,
sufletul îţi va pleca
peste punte de aba.

După vad cu apa'n cercuri,
e bordeiul Sfintei Mercuri.
După munţi cu paltini tineri,
e bordeiul Sfintei Vineri.
După codrul somnului,
casa Maicii Domnului.

La coliba lui Hristos,
nalt porumb şi fânul jos
şi pomăt tânăr de-un an,
răsărit de Sânt-Ioan.

Zori de aur, zorilor,
zorilor surorilor,
apele mi-am tulburat,
plugul ruginit în hat,
coaja 'n bozul năpădit,
veacul, veac nevecuit.

TEOFIL LIANU

Cântec

Albă, zare, culme, tiară,
Piatra-Craiului lunată,
roua visului te-arată
frunte, frunte legionară.

Inger verde, nestemată
de icoană, cer, vioară,
roua visului te-arată
moarte, moarte legionară.

Mari rusalii de agată
şi bună-vestire, clară,
roua visului te-arată
biruinţă legionară.

Fulger viu de stemă rară
şi tâlhari striviţi pe roată,
roua visului te-arată
ţară, ţară legionară.

RADU GYR

Bucurie

Bucură-te, pădure,
că'n minunea înzăpezirii tulpinelor
legende au crescut din toamna călinelor.

Bucură-te, plugarule,
de creşterea tăcută a furtunilor,
a ploilor, peste stelele minunilor.

Bucură-te, mamă,
de bunăvestirea'n care-ai intrat
când semnele din somnuri te-au lătrat.

Bucură-te, mănăstire,
că'n ţărmul de umbră al liniştei tale
fratele meu s'a retras singur din cale.

GEORGE DRUMUR

Din Călătoria omului

„Te-au cuminţit
zăpezile pe frunte,
ciobane pela cerbi deprins;
pădurile s'au depărtat ş'în locul lor
doar ochii ciutelor te-au nins
cu tristeţi.

La horă te prindeai cu stelele
şi focul ni te-a mistuit;
dar gândul nostru-i: de-azi
pământul să te crească înmiit —
în fluierul muntenilor
depărtările te-audă,
aburul gurii tale
să cadă vânt
pe frunza udă
a dimineţii de pădure,
în pâcle — toamna —, suflete,
să te răsfiri
şi sângele
să-ţi curgă'n trandafiri,
biserică în 'nalturi să te urci
şi'n isvoare să doineşti
acum şi'ntodeauna
sub cerul larg al ţării rumâneşti".

MIRCEA STREINUL

Ciobanul spunea:

Dumnezeu a adormit
în mijlocul pădurilor;
pe lângă El a trecut
veşnicia, dar nu l-a trezit.

Stăteau stejarii grei de ani
la căpătâiul Lui;
veneau îngerii, ca nişte ţărani,
să sărute tălpile pământului;
depărtările se strângeau,
că se făceau nimic —
şi Dumnezeu era atât de mare,
încât totul părea prea mic
pentru inima ciobanilor
şi pentru steaua lor
de 'naltă luminare.

MIRCEA STREINUL

Versuri pentru pământul natal...

Inima ţie, pământ înflorit,
Pe Someş în sus, pe Mureş în jos...
Pe unde părinţii-mi s'au frământat,
Au râs, au iubit şi s'au închinat
Domnului nostru Isus Hristos!

Dragoste, ţie pădure de brad,
Tămâie aprinsă'n cădelniţi de aur,
Biserică verde, nepieritor răsad...!
Că tu'n zile rele ne-ai mângâiat părinţii,
I-ai întărit şi le-ai schimbat în laur
Pe frunţile aspre, cununa suferinţii.

Sufletul vouă, noduroşilor munţi,
Cu bărbi de mesteacăn, cu diademe
[pe frunţi —
Că voi cu'nfricoşata stâncii tăcere
Ne-aţi insuflat suprapământeana plăcere
Din turnuri şi poduri de curcubeu
Să ne facem părelnice schele
Spre focul nestinselor stele...!

Laudă vouă, melodioase vânturi,
Gigantice harfe'n bulboane de
[cânturi...
Că voi cu prea frumoasele voastre oine,
Sub larga şi nemărginita boltă
Prin veacuri ne-aţi fost drept pildă
[involtă
Să ne strivim inima'n doine...

Mătanie ţie, premărite soare,
Văpaie, minune uluitoare,
Că tu ne'ncălzeşti, ne luminezi, ne areţi
De desubt pământ negru, deasupra
[cer senin,
Ne-aprinzi cu fioruri, ne'ndemni şi
[ne'nveţi
Să cântăm, să trăim, să hohotim
[îndrăzneţi
Şi'n urmă totaşa să ne stingem... Amin!

TEODOR MURĂŞANU

Fragment din „Pluton carpatin"

Aeve, nălucă,
Mai iute, mai lin
Prin verdele pin,
Porunci ne ducă!

Pluton carpatin!

Ninge uşure
Cerul să-l sfarme
Pe noi, pe arme,
Peste pădure!

Trec în poveste
Ca'n seri şi'n vieţi,
Prin dimineţi
Vă mân pe creste!

Dar vom sui, o!
Tineri prietini,
Singuri sub cetini,
Scumpul *adio!*

Neclară voce
Ne cheamă 'ntr'una.
Fulguie luna.
Palide roce!

Drumul ne-ascunde
Duşi fără ştire
In nesfârşire
Albă, oriunde!

Fiece noapte
Totuşi o zi e.
Altă trezie,
Sub alte şoapte.

Rare popasuri
Ne mai adună
Palizi sub lună.
(Umbre. Şi glasuri).

Mânile noastre
Strâng piolete.
(Şi cad în cete
Stele albastre).

Aeve, nălucă,
Mai iute, mai lin,
Prin verdele pin
Porunci ne ducă!

Pluton carpatin!

* * *

Prin văile ascunse de linişti şi de cetini
Plutonul mă urmează pe drumurile ninse,
Să recunoaştem creste. Dar suflete? Prietini,
Peregrinarea noastră — şi inima ne-aprinse!

Urcuşul pe sub ramuri subţiri de chiparoasă
Ne mângâie obrajii cu vântul de mătase
Şi auzim viole din depărtarea roasă
De nori şi văgăune imaginând fugase!

Dar ne oprim. Poiană. Şi rupt din noi popasul.
Un ordin îi adună, i-alungă să se ducă
Pe părţile toate — netremurat mi-e glasul —
Un dar — o bucurie — din munte, să-mi aducă!

Şi cel ce-mi va aduce de preţ mai mare darul
— Prin orele pădurii ducând nedumerirea —
Va fi întotdeauna mângâietorul, rarul
Prieten. Cel mai drag. — (Eu le'nţeleg pălirea!)

AUREL MARIN

Cântec de ţară

Ţară basm, rai de floare,
Rod de grâne şi de soare;
Codri verzi: goruni şi stele,
Chiot de haiduci prin ele. —

Ţară, sfântă ctitorie,
Doina — cer şi, lut-îmbie
Ape'n aur de vâltoare,
Curcubeu de cingătoare...

Şes de brazde: scrisă carte
Peste veac, până departe...
Neam cu inima'n ogoare —
Mir de arşiţă'n sudoare!

Cete mândre de plăeşi,
Viaţă'n floare de cireşi,
Gând de strajă la hotare
Strânge freamăt de sub zare:

Peste veacuri, în poiană,
Soare rumânesc sub geană,
Sfat de grijă ţin străbunii
Ce slomnesc, prin nopţi, gorunii...

Cu destin de odoleană,
Geme ţară pământeană,
Numai cântec de comoară
Numai plânset şi ocară!

Blestem de topor străin
Stoarce vaiet de rubin;
Murmur de răscoală'n runci,
Că nu-i domn şi nu's porunci...

Voevod mormântu-şi lasă,
Ochii-fulger, gândul coasă;
Şi'mpăcând bătrâne legi
Strigă ţării lui întregi:

„Căpitan, nădejde nouă,
Rupe vremurile'n două;
Peste neam, peste pământ
Fii stăpân! Eu nu mai sânt..."

Cer aprins peste cordună
De prin veac arcaşi adună;
Buciume trezesc în munte
Vitejii din vremi cărunte...

Putna: dangăt greu de clopot
Drumurile gem în ropot,
Foc şi scrâşnet la Cosmin
Ţară verde, alt destin!

Pentru morţi de camarazi,
Trupuri tinere de brazi...
Glas de foc şi primăvară,
Căpitan cu oşti coboară.

Din istorii te aşteaptă
Vreme de răsplată dreaptă,
Pentru sânge drept şi chin:
Haide, neam străin!

V. I. POSTEUCĂ

ANCHETA NOASTRA

I. Care e — sau ar trebui să fie — semnificaţia poeziei româneşti actuale?
II. Poezia poate sta în serviciul unei idei politice?
III. Ce credeţi despre poezia regională?

Prof. univ. ***Dr. Sextil Puşcariu****, membru al Academiei Române:*

La vârsta mea, omul trebue să economisească cu puterile sale şi să renunţe la plăcerea de a urmări tot ce apare şi de a se împrospăta mereu cu tineretul. Chiar când are pentru acest tineret iubire şi credinţa mare pe care o am eu şi când e vorba de manifestări culturale într'o provincie de care mă leagă atât de scumpe amintiri...

Vei înţelege de ce nu pot răspunde nici la cele trei chestiuni pe care ni le pui, aşa cum aş dori, cu o argumentare a părerilor şi cu o insistare asupra unor puncte a căror discuţie mi se pare deosebit de interesantă. Vreau totuşi să-ţi spun că după convingerea mea Schiller avea deplină dreptate când zicea „Nicht gebieten werd'ich dem Sänger". Să scrie fiecare aşa cum îi dictează conştiinţa sa de artist. Dacă el se simte cu toate fibrele sufletului vibrând în ritmul vremii, cu atât mai bine. Dacă e deasupra vremilor, nu trebue să se amestece în vâltoarea ei. Lucian Blaga îmi trimitea în 1918 manuscrisul întâiului volum de versuri, în care nu se făcea nici o aluzie la sbuciumul vremii. Şi ce adevărat zbucium! Şi totuşi nu cred ca vreunul din poeţii noştri cei tineri să fie mai adânc ancorat în contemporaneitate şi vreunul din eseiştii noştri să simtă mai bine „stilul" zilelor noastre.

Dacă subt „politică" înţelegeţi frământarea efemeră de a ajunge la putere — chiar având convingerea că poţi face minuni când ai această putere — atunci poezia pusă în slujba ei nu poate avea pretenţia de a însemna mai mult decât versurile didactice, o fabulă, o poezie moralizatoare. Dacă însă, politică înseamnează adâncire în cunoaşterea firii neamului spre a descoperi posibilităţile de realizare a unui viitor mai bun şi dacă pentru această idee mare îţi simţi puterea de a te sacrifica, atunci dintr'un isvor de sentimente generoase poate curge inspiraţia adevărată şi elanul poate deveni torţă creatoare şi în artă.

Iubirea de ţară eu n'o concep decât integrală, fără hotare regionale despărţitoare. Dar — oricât ar părea de paradoxal — dragostea de ţară n'o poţi realiza în fapte decât iubindu-ţi atât de mult regiunea în care te-ai născut, sau de care te simţi legat în mod constant, încât toate stăruinţele să-ţi fie concentrate spre ridicarea ei. Mărginindu-te poţi fi de mult mai mare folos părţii întregi. Nu prea văd însă legături cu poezia.

Asist. univ. ***Radu Gyr****, autorul volumelor „Linişti de schituri", „Plânge Strâmbă-Lemne", „Cerbul de lumină" şi „Cântece de leagăn":*

1. Poetul nu mai poate rămâne, ca până acum, excentric idealurilor şi imperativelor etnice.

Destul a hibernat prin claustrităţi. De-ajuns s'a izăpezit în hermetisme. Sfoegit, uscat, egoist, cântându-se numai pe sine, fragmentele sale sufleteşti, el apare ca un asvârlit dincolo de zidurile marilor prefaceri şi sbateri sociale şi naţionale. Publicul nu-l mai vrea astfel. Este sătul de-o poezie de turn de fildeş, în care nu clocoteşte nimic din lava gâlgâetoare a marelui suflet colectiv. Poezia de azi va trebui să fie r o m â n e a s c ă. Românească, nu prin decorativ, cadru extern şi inutile idealizări semănătoriste, dar prin clocotul ei subteran. Prin sufletul pe care-l adânceşte şi-l răbufneşte în afară.

Cred într'o poezie cu zale verzi de arhanghel.

2. In slujba unei idei p o l i t i c e, *nu!*

Politicianismul e sinonim cu mlaştina, putrefacţia, vermina. Ori, nu din acestea pot creşte aripile de tânăr curcubeu ale poeziei.

In slujba unei i d e i naţionale, în slujba unui nou suflet etnic care se plămădeşte, — *da!* In slujba legionarismului, el însuşi pur ca fruntea unei balade, şi care se confundă cu linia destinului nostru istoric.

3. Sigur că e posibilă, dar cu o condiţie: elementele regionale — cadru, folklor, superstiţie — să fie filtrate artistic şi sudate poeziei propriu zise. Nu o poezie ostentativ, strident regionalistă, dar o poezie care să-şi îmbăieze coapsa în sufletul proaspăt al unei regiuni, pentru a ţâşni de-aici mai nouă, mai înfrăgezită, ca un zeu tânăr din ape trandafirii.

Minunatul poem „Mireille" al lui M i s t r a l e o dovadă.

I. Valerian*, directorul revistei „Viaţa literară":*

1. Fără îndoială, poezia noastră ar trebui să fie expresia sufletului românesc. Este destul cât a navigat în ape străine, schimbându-şi pavilioanele după bunul plac. Incepând dela curentul „Sburătorului" şi până azi, am întâlnit puţini poeţi autentici şi prea mulţi scamatori, cari, pentru a se strecura în gazetărie, începeau cu poezii confecţionate după reţete străine sau imitate deadreptul după Bacovia sau Arghezi, trecând apoi la acea proză încâlcită, aşa zisă „modernistă", sub care se ascundea incultura şi lipsa de talent. Din fericire, de câţiva ani aceste genii inoportune au dispărut (au devenit „jurnalişti", funcţionari, pântecoşi sau capi de familie), abandonând terenul câtorva poeţi autentici, de inspiraţie autohtonă. Astăzi, se pare că poezia noastră s'a cuminţit, întorcându-se la un fel de clasicism adaptat actualităţii.

2. Desigur, poezia poate fi pusă în serviciul unei idei politice, deoarece poetul nu poate fi străin de credinţele şi luptele politice. Eu, unul, aş prefera poezia care slujeşte numai frumosul.

3. Poezia regională poate contribui la îmbogăţirea tezaurului poetic al neamului, cu o singură condiţiune: să fie expresia adevărată a sufletului regionalist, slujită de talente reale, iar nu să aducă simple exerciţii de diletanţi.

Un interesant fenomen regional este grupul Dv. dela „Iconar" care s'a impus prin tinereţe şi talente autentice. In această privinţă cred că sunt în opinia tuturor confraţilor.

Constantin Stelian*, secretar de redacţie al revistei „Convorbiri literare":*

1. *a)* Semnificaţia poeziei româneşti actuale este un polimorfism variabil după temperament, inspiraţie şi influenţe. Căutând o delimitare a caracteristicelor liricei noastre contemporane, socot că aceasta se poate face cu oarecare aproximaţie: Bacovia, Arghezi, Barbu şi tradiţionaliştii-autohtoni. Sunt patru familii distincte; pentru cea din urmă, însă, mă simt dator să amintesc numele d-lor Blaga (oricât ar fi considerat ca descendent al imagismului german), Nichifor Crainic, V. Voiculescu, I. Pillat, Aron Cotruş şi Radu Gyr. Despre ultramodernişti, avangardişti să nu vorbim, ei fiind o directă pastişe a anarhismului occidental, deja decedat.

Precizarea unei stricte caracteristice îmi pare, oarecum, inoperantă, câtă vreme sufletul omenesc are mai mult puncte comune, decât diferenţe şi poeţii foarte adesea, înrudiri. Cât de mare este Eminescu, prin originalitate şi, totuşi, cât de asemănător unui Lenau, Lermontow şi, chiar, Leopardi şi Vigny. Corespondenţele merg şi în poezia actuală: Bacovia—Rollinat; Pillat—Rainer Maria Rilke, etc.

In acest sens, mai repede se poate vorbi de semnificaţia poeziei româneşti, când privim spre lirica noastră poporană. Numai autorul colectiv al acesteea este

cel mai reprezentativ, pentru noi, față de literatura universală. Astfel înțelegem pentru ce artiștii care s'au inspirat din specificul folcloric sunt și cei mai mari, în deosebi, în perioada de închegare a literaturii.

b) In consecință, semnificația poeziei românești ar trebui să fie pe aceeași linie de esențialitate cu simțirea și gândirea existentă în tezaurul liricei noastre poporane, care este mult superioară, încă, liricei noastre culte. Prin această considerație, n'aș voi să se înțeleagă o reeditare a semănătorismului sau poporanismului. Poți avea gândurile cele mai înalte și sentimentele cele mai rafinate, incadrându-te, totuși, sufletului etnicității tale.

2. Poezia poate sta și în serviciul unei idei politice, când este într'adevăr poezie, opera unui autentic talent. Nu-i deajuns să fi naționalist sau socialisto-comunist, pentru a fi bardul „dreptei" sau al „stângii" — ca să mă exprim în termeni curenți —. Posibilitatea realizării poeziei în serviciul ideii politice a dovedit-o d-l Octavian Goga, dar, repet: având talent.

3. Despre poezia regională, ca și despre proză, am păreri optimiste.

Pentrucă am amintit de d-l Goga, cred că d-sa a devenit cel mai mare poet social al liricei noastre, mulțumită locului natal.

După d-nii Blaga și Cotruș, tânăra poezie ardeleană aduce un aport crescând: Emil Giurgiuca, Teodor Murășanu, Yvonne Rossignon, Gr. Popa, etc. La fel tânăra generație bucovineană grupată în jurul revistei Iconar: d-nii Mircea Streinul, Iulian Vesper, Teofil Lianu, George Drumur etc., care răscumpără speranțele oarecum înșelate de un G. Rotică. Tot regionalismul ni l-a dat pe plinul de sevă Radu Gyr, pornit din capitala Olteniei cu mai mulți confrați, rămași în umbră.

Din crezul creator al regionalismului, am încercat și eu „pastelul petrolifer" încă de acum 10—12 ani, poezie pe care o șlefuiesc încă, nehotărîndu-mă să o prezint în volum. Sunt bucuros, însă, că am putut să stimulez pentru acest gen, condeele prietenilor George Bogza și Al. Tudor-Miu.

D. C. Amzăr, directorul revistei „Rânduiala":

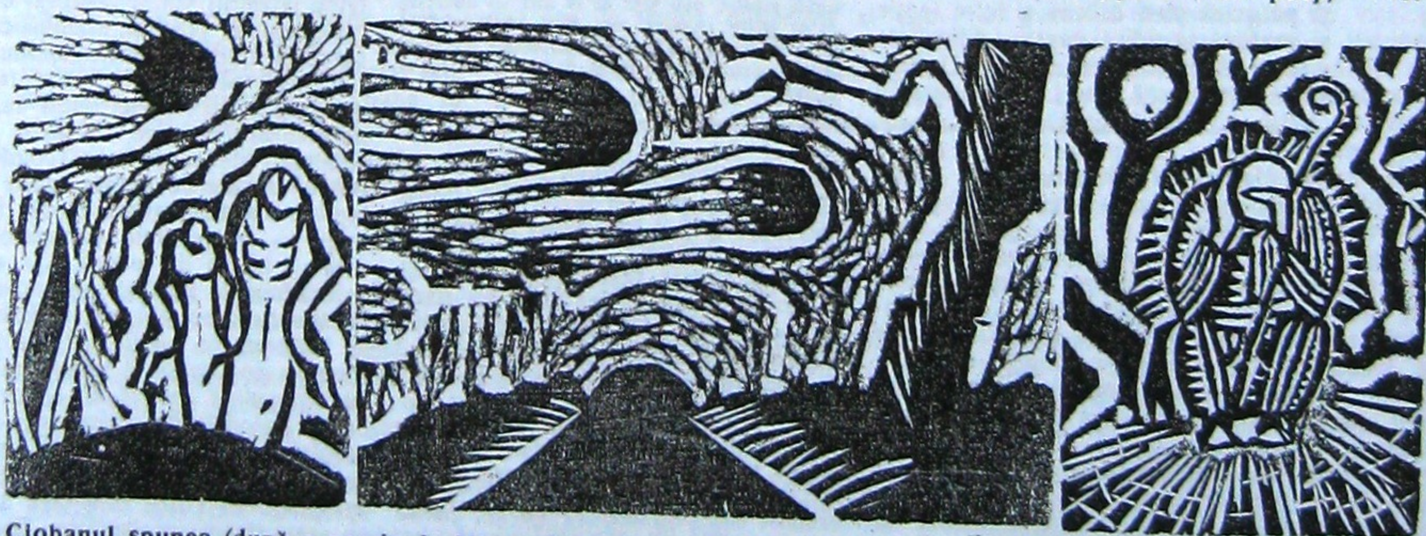
Poezia, ca oricare altă manifestare actuală de gând și faptă românească, are sau n'are o „semnificație" în măsura în care ea stă în vreo legătură cu frământările sufletului de azi al neamului nostru: dacă purcede din nevoile acestui suflet și dacă, întorcându-se, la rându-i, spre el, îl împlinește cu adevărat.

Care este momentul sufletesc „semnificativ", prin care trece astăzi neamul nostru? Sufletul românesc de astăzi — adică tot ce a rămas curat și simplu în această Țară — e apăsat de o mare durere și cuprins de un puternic dor, de un nestăpânit avânt. E cuprins de dorul unei întregiri de sine în perspectiva marilor orizonturi ale ființei omenești în lume și în istorie, de năzuința înfăptuirilor de mare adâncime spirituală. Și e copleșit de jalea apăsării în care se sbate, de vitregia vremurilor care-l țin pe loc. În încordări înăbușite, în frământări de adâncuri se plămădește sufletul românesc de astăzi, în dor și durere se oțelește — pentru avântul creiator de mâne.

Poezia noastră actuală, când nu e cu totul străină — nu numai de frământările de azi ale sufletului românesc, dor de toată făptura lui de totdeauna, e prelungirea — și folosirea până la istovire — a unei poezii vechi: poezia unui alt moment sufletesc, pe care l-am depășit. Iar cele câteva încercări de înnoire rămân încă departe de ceeace va fi noua poezie română. Aceasta va ieși din dorul și jalea de azi, dar mai ales din bucuria și avântul creiator de mâne. Azi nu e vremea poeziei — creație individuală, ci a cântecului — creație colectivă. Ne mai având ce face cu vechia poezie — care, în sine, rămâne totuși nepieritoare și de netăgăduit preț pentru iubitorii de artă —, sufletul românesc de azi, în nevoile lui elementare și primordiale, s'a întors la cântecul fără pretenții de artă, la poezia cântată, alcătuită în grabă: în focul suferinței, în avântul creației. E *cântecul legionar*. El e „semnificativ" pentru vremea noastră. El — și încă ceva: anume *cântecele de dor și jale ale poporului*: doinele noastre. Sunt singurele cari răspund nevoilor actuale ale sufletului nostru de răscruce istorică, singurele care-l împlinesc adevărat. — In cântece s'a născut și se plămădește, pe tot întinsul pământului nostru, noul suflet românesc: sufletul legionar; și tot în cântece — în cântecele de dor și jale ale poporului, culese și învățate din atâtea părți ale Țării —, a luat ființă duhul „Rânduelii" — firește: *si licet parva componere magnis*, și, mai ales, dacă mărturia autobiografică a unuia din părtașii acestui duh nu i se tălmăcește altfel decât o cere însăși ordinea de idei a rândurilor de față.

Poezia nouă? Va trebui să însemne, în literatura noastră, o revoluție de gând și grai românesc asemănătoare cu cea eminesciană, cu uneltele căreia a lucrat până acum toată poezia noastră, isbutind, firește, de atâtea ori să însemne culmi noi, dar tot în masivul născut din vulcanul eminescian. Deaceea noua poezie, dacă vrea să însemne cu adevărat o revoluție, va trebui să-și descopere unelte proprii.

In ce va consta noua revoluție poetică? De aici încolo începe sarcina poeților înșiși, a marilor poeți, — vor-

Ciobanul spunea (după o poezie de Mircea Streinul) *Rudolf Rybiczka*

Universitatea țărănească de Leon Țopa

S'ar părea că generația nouă a Bucovinei, determinată prin o pozițiune revoluționară față de tradiția țării, — în actual mediocră —, s'ar preumbla numai pe tărâmul artei, inaccesibil pentru secături. Continuăm seria articolelor cu privire la realizările iconarilor ca să prezentăm, de data asta, cartea de cercetare științifică a camaradului Leon Țopa. Dar mai întâiu să lămurim un lucru. Ceeace facem aci nu este o decretare orgolioasă de genii și savanți, ci o încercare sinceră de recunoaștere a valorilor noastre, a rodului ivit din închegarea spirituală a comunității noastre, în urma unei munci îndelungate și cinstite, care, oricum ar fi ea, nu poate fi terfelită.

Leon Țopa scrie lucrarea sa sociologică despre acțiunea de educație a poporului în urma unei ample documentări de ordin teoretic și practic. A preferat unei comode plecări în străinătate experiența imediată a terenului, a mediului în care a putut să observe fenomenul educației preconizat de o teorie premergătoare a universității, a școlii superioare, sau simplu a școlii țărănești. Astfel își înscrie cercetările în domeniul sociologiei aplicate. Și întrebării penibile, „care sociologie, vom aplica?" el răspunde cu ideile câștigate în temeinica școală a lui Traian Brăileanu, al cărui elev se mărturisește a fi și pe linia credințelor legionare. Nu este locul aci și nici de competința noastră să stabilim care este deosebirea între cele câteva școli de sociologie românească. In orice caz școala lui Traian Brăileanu se manifestă prin vădită preponderanță spirituală asupra faptului brut social, de unde derivă pentru funcțiunile societății cunoscuta sa intransigență naționalistă. Dar problema sociologiei aplicate rămâne și pe acest plan dificilă și între teorie și practică se ridică enorma dificultate a acomodării teoriei la realitate. Universitatea țărănească a lui L. Țopa încearcă să umple din acest punct de vedere un gol. Cartea, tipărită de Societatea pentru cultură din Cernăuți, cuprinde 164 de pagini, și este împărțită în două părți, în afară de introducere. In partea întâia găsim o privire teoretică și istorică tratând problemele: *educația și cultura, educația și cultura poporului, mijloacele educației poporului, universitatea populară, universitatea populară daneză, universitatea populară în străinătate.* Este pentru prima dată când se discută la noi această problemă amplu și documentat. Pornind în general dela fenomenul educației rolul lui în societate este covârșitor pentrucă înlesnește trecerea omului din domeniul biologic în cel sociologic. Prin funcțiunea educației se naște societatea umană. Fenomenul corelativ educației este cultura, prin care se înțelege valorificarea anumitor bunuri spirituale hotărâtoare în formarea societății. Și societățile primitive au valori culturale deosebite, specifice. „Concomitent cu înjghebarea primelor valori culturale, funcțiunea educației, în forme de practici rudimentare și de „creștere" a generației tinere, dă o consistență tot mai bine închegată acestor valori obiective, exteriorizându-le în forme materiale, creind tradiții" [1]). Pe baza acestor tradiții naționale trebue efectuată, ca postulat al timpurilor moderne, educația poporului. „Scopul ei este de a îmbogăți valorile existente în popor, de a le da un maxim prilej de germinare" [2]). Mijloacele educației poporului sunt multiple și autorul le enumeră judicios [3]). Universitatea populară este un mediu sintetic, în care indivi[d] scos din societate poate să trăia[scă] intens valorile culturale. Există n[…] multe tipuri de universitate popula[ră:] universitate populară - internat - ță[ră]nească, în Anglia și America sub for[ma] de colonie, universitate-internat pro[le]tară, etc. Un capitol special este î[n]chinat universității populare dane[ze] care a jucat un rol de puternică res[u]recție națională. Un strălucit exemp[lu] în rostul acestei școli pentru mome[n]tele de criză, de desnădejde, prin ca[re] a trecut Danemarca în cursul veacul[ui] XIX este evocarea acelui apostol nord[ic] Nicolai Frederic Severin Grundtv[ig] (1783—1872). Urmează apoi trecer[ea] în revistă a universităților popula[re] din alte țări: Țările Nordului, German[ia] Marea Britanie, Franța, Italia, Austri[a] Elveția, Rusia, Polonia, etc. Nu pute[m] stărui aci asupra tuturor principiilor [și] datelor expuse în prima parte a lucrări[i]. Am amintit fugar cuprinsul capitolel[or] pentru a demonstra că această car[te] este în primul rând un manual de în[]drumare, un „*Handbuch*", ce poa[te] servi tuturor intelectualilor cari trăies[c] în mijlocul poporului. Partea a dou[a] cuprinde experiențe și propuneri prac[]tice. E împărțită în două capitole[:] cultura și educația poporului în Ro[]mânia și expunerea comentată a lu[]crărilor dela Roșa Stânca, școala und[e] a activat și și-a verificat ipoteza Leo[n] Țopa. Necesitatea de a crea elite țără[]nești, cari apoi plasate într'un medi[u] cultural mai puțin intens, cum est[e] satul românesc al statului liberalis[t] să poată fi germenele regenerator a[l] tradiției și să reziste prin vigoarea lo[r] conștientă tuturor tendințelor distruc[]tive, este nu numai o problemă, ci ș[i] un imperativ al timpului nostru.

Am căuta o posibilitate de îmbinare a activităților taberelor de munc[ă] cu activitatea acestor școli. Universitățile țărănești vor fi instituții de educație morală, juridică, economică-cooperatistă, purtând pecetea spiritualității rumânești, pe de altă parte taberele de muncă, șantierele, fiind instituții de realizări practice imediate, prilej admirabil de educație a voinței. Și timpul în care pot activa aceste instituții se acordă armonic. In timpul iernii — universitate țărănească, iar vara — tabără de muncă. Așa, vedem o încadrare în spiritul naționalismului constructiv a acestor școli. Exemplul de înviorare a vieții naționale prin educația poporului il oferă universitatea populară daneză, în epoca postbelică metodele de educațiune a poporului în Italia și Germania, metode de al căror concepție și entuziasm se apropie Leon Țopa, care vrea să fie, pe acest tărâm, un luptător. Este interesant cum pune autorul condițiunile educatorului în aceste școli. „Tipul

[1]) op. cit. pag. 26. [2]) op. cit. pag. 40.

[3]) Ne vom permite în viitor să discutăm cu bibliografia științei muzicii, pozițiunea educației muzicale în această problemă, pe care Leon Țopa nu poate să o atace decât tangențial, și să contribuim astfel la umplerea sistemului schițat, mai ales ca în nici un domeniu nu se poate observa mai bine tendința de a pune în condițiuni noui de germinare motivele valorilor tradiționale ca în domeniul eterat al muzicii.

---

bim la plural, pentru a lăsa liberă nobila întrecere — dar, de fapt, a noului Poet.

Intr'o asemenea perspectivă pusă problema: se înțelege ușor că poezia nu poate fi pusă în slujba unei *anumite* idei politice, ci numai în slujba sufletului românesc însuși; afară, firește, de cazul când acea idee politică se confundă cu ideia unei mari renașteri a acestui suflet.

Cât despre poezia „regională", ea se găsește după părerea mea, într'o situație ciudată: dacă se ridică la înălțimea sufletului românesc, — și trebue să se ridice, dacă vrea să aibă o „semnificație" și un rost istoric, — ea e a neamului întreg și nu mai e „regională" sau dacă rămâne totuși ca atare, apoi o face exact în măsura în care și poezia bună dela „centru" se poate chema regională, întrucât și ea pornește dintr'o regiune; iar dacă nu se ridică la înălțimea sufletului românesc de pretutindeni și de totdeauna, ea rămâne în adevăr regională, dar: cu ce folos? Regiunea, „localul", — ceeace noi, la *Rânduiala*, am numit, *țările*, — trebue să rămână punct de plecare, ținta de atins, înălțimea de urmărit este însă neamul *întreg*, *Țara*. Repetând o formulă cunoscută, aș putea spune că „țările" fără Țară sunt oarbe, iar Țara fără „țări" e goală.

Radu Gyr la noi

După vizita reconfortantă a d-lui Dr. N. Roşu la Cernăuţi, iată-l şi pe Radu Gyr, poetul arhanghelilor verzi, al plaiurilor oltene, al Arnotei, al Lotrului şi-al entuziasmului nostru neînfrânt pentru un unic Căpitan, — în mijlocul nostru, unde-l primeşte sufletul de stejar al flăcăilor bucovineni.

Radu Gyr, care a ştiut să sintetizeze atât de fericit talentul de poet cu dinamismul legionar, a venit să ne împărtăşească gândurile lui, aşa cum le cunoaştem din luminozitatea azurată din atâtea cărţi de admirabilă viziune lirică.

Pentru cei ce încă nu cunosc lirica de luceafăr a lui Radu Gyr, desprindem din „Cântece de leagăn":

. . . pe mâna grea care a scris
mâna fetiţei pune vis . . .
Aşează zâmbete de crin
pe cuta frunţii, pe suspin,
şi culcă, lină, de necaz,
caisa roză din obraz.

De-ar plânge-acum tăticul el,
ar creşten'n lacrimi clopoţel,
s'ar preschimba în tămâioare
şi plânsul tatii ar fi soare!

Noi dorim ca Radu Gyr să înţeleagă, aici, la noi, că, necutremuraţi, aşteptăm, cu toţii, minunea cea mare de isbăvire totală — de înălţare a unui gând, care ne e atât de scump, încât ne-am da viaţa pentru el.

MIRCEA STREINUL

CRONICI

LITERARE

■ Cum şi era de aşteptat, literatura bucovineană, îndrumată de noi pe adevăratul ei drum, a înregistrat, în timpul din urmă, succese, cari lasă cu mult în urmă obişnuitele experienţe provinciale. Presa din Bucureşti, vorbim de presa românească, a înţeles fenomenal literar din Bucovina. Părerea noastră e că o poezie ca a lui Mircea Streinul, de-o profunzime, pe care literatura populară a inspirat-o, că un vers ca al lui Teofil Lianu, care descinde direct din puritatea munţilor câmpulungeni, că intuiţiile lui Liviu Rusu, care a ştiut să anticipe valoarea unor Paul Constantinescu, Mircea Streinul şi Leon Ţopa, că fervoarea legionară a lui George Macrin, că preţioasele contribuţii ale lui Barbu Sluşanschi la cunoaşterea trecutului românesc — aduc climatului intelectual contemporan un strălucit tezaur, de care se va ţine seamă în desvoltarea gândirii şi literaturii naţionale. Dacă mai amintim că savantul profesor Traian Brăileanu, el şi nu altul, a precizat adevăratul sens al sociologiei româneşti, pentrucă există o astfel de sociologie, iniţiată de d-sa, vedem că Bucovina se situiază pe prim plan de cultură autohtonă. „Insemnări sociogice", condusă de ilustrul nostru sociolog, prezintă cel mai serios efort la realizarea unei rumânii care să depăşească încercările timide de aiurea. ■ Diferiţi indivizi încearcă să intre în polemică, polemică destul de prost scrisă, cu noi. De răspuns nu răspundem decât oamenilor inteligenţi. Dar domnii cari încearcă să ne „atace", nu depăşesc cultura din „Larousse", iar autoritatea lor morală e atât de minimă încât ar face bine să-şi vadă de examene şi chiar doctorate, la urma urmei . . .

GEORGE DRUMUR

CULTURALE

■ Societatea pentru cultură şi literatură: Universitatea liberă. In sala comemorativă a Unirii, au fost chemaţi de către Societatea pentru cultură, să conferenţieze şi anul acesta, în cadrul tradiţionalei „Universităţi libere", unii din cei mai distinşi reprezentanţi ai ştiinţei şi scrisului românesc. In atmosfera înaltă a micii săli istorice, în după amiezi tihnite de iarnă, conferinţele au adunat tot ceea ce Cernăuţii au mai distins ca intelectualitate şi preocupare culturală. Tineretul a găsit în cuvântul cumpănit şi plin de sevă românească al câtorva profesori ca dd. Traian Brăileanu, C. Narly, Dragoş Protopopescu, Barbu Sluşanschi şi alţii, isvor nou de lumină şi educaţie. Tocmai ceeace uneori lipseşte catedrei universitare, absentă rostului ei educativ. In acest sens Societatea pentru cultură are merit deosebit, mai ales că preocupăriţe ei depăşesc oraşul, trecând în lumea satelor pentru a împlini adânca sete de învăţătură a ţărănimii. Decât că iniţiativele ei frumoase nu găsesc, mai niciodată, înţelegerea şi sprijinul oficialităţii româneşti. ■ Se împlinesc, peste câteva luni, zece ani dela moartea poetului bucovinean Mihai Horodnic. Şi tot atâţia ani de vinovată uitare şi indiferenţă troienită peste amintirea şi versurile lui de duios patriarhalism. Cei ce şi-au luat în faţa mormântului, angajamentul solemn de a-i cinsti amintirea şi strădaniile poetice au uitat cu desăvârşire de povestea tânărului plin de vise şi sensibilitate românească ce-şi încrusta în versuri desăvârşite dumbrăvile visului stelar şi nostalgiile cântecelor cu haiduci, clocotite'n suflet de elev. Tristeţea tragicei opriri în drum spre plinire a fost odios răsplătită. Prin ciudată neglijenţă, opera, câtă bruma rămăsese, i-a fost răvăşită şi pierdută. Astăzi orice încercare de-a-i desgropa scrisul rămâne fără rod şi capătă explicaţia strângerii din umeri. (Nu intenţionăm o disculpare a celor vinovaţi!) Poetul trecutului cu haiduci şi al copilăriei sale albe de pe malul Sucevii, trăieşte mai intens poate, tocmai prin această nedreptate pământeană faţă de scrisul său. Intenţionând tipărirea operei lui în Editura Iconar rugăm pe cei ce-i posedă manuscrisele să ni-le trimită la redacţie.

VASILE I. POSTEUCĂ

---

educatorului nu trebue confundat cu teoreticianul care „culturalizează massele" („ignorante"), nici cu demagogul politic care se bate cu pumnul în piept. Caracteristica acestuia este entuziasmul faptei culturale, bună în sine, susţinută cu tenacitate, cu râvnă" [1]).

Cartea poate fi considerată un exemplu de disciplină, de metodă, iar şcoala depăşeşte teoria ca să devină fapt.

*

Am încheiat seria celor patru articole, unde am căutat să prezentăm, aşa cum le vedem noi, strădaniile creatorilor iconari. Dar acum se pune o întrebare pe care nu vrem să o ocolim cu nici un preţ. Ce atitudine a avut, faţă de aceste lucrări, critica, cea din afara comunităţii noastre de gânduri? Cei cari urmăresc scrisul nostru zilnic ştiu că putem vorbi chiar de un succes de presă în ceeace priveşte recunoaşterea obiectivă de către cei mai de seamă mânuitori ai condeiului. Noi nu le reproducem pentrucă evităm postura reclamagistă. Dar aceste lucrări au fost şi înjurate şi odată cu ele tot mănunchiul verde ce încheagă iconarul. N'am fost însă trecuţi sub tăcere şi de aceasta vrem să ţinem cont. Suntem pe drum drept. Şi lucrul pe care îl realizăm este bun. Paul Constantinescu, Mircea Streinul şi Leon Ţopa se impun ca valori, cu sau fără voia criticei oficiale, prin afirmarea faptului. Să ne fie permis să ne pregătim, celulă pentru viaţa rumânească de mâine prin aspră intransigenţă faţă de cei din afară, comunitatea noastră de iubire. Destinul creaţiei, care hotărăşte pieirea sau prelungeşte vieaţa peste moarte, lucrează independent de noi.

LIVIU RUSU

[1]) Op. cit. pag. 119.

MUZICALE

■ Despre muzică în legătură cu francmasoneria nu s'a scris încă prea mult. Bănuim însă o întinsă ţesătură internaţională care hotăreşte succese şi consacră genii. Lâncezeala suspectă a muzicii noastre, negarea ethosului ei rumânesc de către cei mai de seamă reprezentanţi ai actualităţii, trebuie să aibă ca substrat ideile vânturate de purtătorii şorţurilor masonice. „Acţiunea română" a doctorului Trifu a început să le calce pe urmă şi să-i demaşte. Vom urmări cu interes deosebit scoaterea de urechi, la suprafaţa limpede a zilei, a iepuroilor graşi de îmbuibare, şi-i vom privi drept în ochii lor roşii, ca nu cumva scuipatul nostru să treacă alături de ţintă. ■ Nu credem decât în cei ce-au pornit alături de noi, tinerii a căror viaţă de artă s'a înfiripat sub ochii credinţelor noastre. Camarazi, să facem lumină pentru ţară nouă, aşa cum credem noi, căci nimeni nu poate să ne răpească dreptul de a năzui crezând. ■ Colindă ţara, în lung şi'n lat, turneul oficial al Operei române din Bucureşti, în frunte cu d. Jean Athanasiu, care pe măsură ce-şi pierde vocea devine faţă de încasările realizate în provincie un autentic Harpagon, dubleul de toate zilele al lui Rigoletto în turneu. Este inutil să stăruim că o astfel de operă colindătoare, cu un singur violonist şi un singur contrabas în orchestră nu poate să fie la înălţime. Experienţa aceasta o verificăm într'una şi totuşi domnii cântăreţi nu ne cruţă, în dorinţa lor de a ne lumina cu Traviata şi Rigoletto şi alte opere în cari au răguşit cântând. Dar cu acest turneu al operei române umblă şi câţiva băeţi cu talent şi viitor artistic. Ii cunoaştem din anii noştri de învăţătură pe Gică Ştefanovici, tenorul cu vocea dulce şi potrivită pentru lied şi cântec rumânesc, şi pe Ghiţă Marinescu, colegul dela cursul de estetică al lui Dimitrie Cuclin. Şi dacă au trecut prin Cernăuţi nu putem trece cu vederea că au cântat frumos. ■ Quartetul vocal polonez Dana a cântat la Cernăuţi. Propaganda a preluat-o d. E. Cososchi, corespondent la Dimineaţa, care a umplut Teatrul Naţional cu jidani. ■ Societatea filarmonică a dat în ultima vreme un festival *Liszt*. Solistă a fost d-na *Aurelia Cionca*, distinsa pianistă române. Am auzit cu această ocazie din nou rapsodia română de Franz Liszt, care, judecând obiectiv, nu face două parale. O singură temă de joc rumânesc ar putea fi acceptată. Tehnica matură şi temperamentul de adevărată muzicantă au asigurat succesul deplin ce l-a avut la Cernăuţi d-na A. Cionca. Remarcăm *Sonet Petrarca* pentru muzicalitate. *Dr. Otokar Hrimaly* acelaş dirijor calm şi stăpân pe sine, putând urmări foarte abil unele scăpări ale solistei.

Măestrul concertant *S. Flor* lamentabil şi nu poate fi comparat cu cei doi grăniceri — Fuchsmann şi Şolda — dela pupitrul al doilea. Tasso (Lamento e trionfo) furtunosul poem simfonic: executat destul de onorabil. Muzica lui Listz găseşte la noi un public dacă nu îndeajuns de pregătit, cel puţin binevoitor şi dornic de a auzi muzică bună.

LIVIU RUSU

INSEMNARI

■ In prima serie de tipărituri ICONAR — unde a apărut şi acel îndeajuns de discutat Breviar de literatură bucovineană contemporană, alcătuit de doamna Aspazia Munte şi N. Pavel — a ieşit şi placheta „Involburări", pe care am remarcat-o pentru un poem pe deplin realizat şi altele de bun augur. De curând, doamna Aspazia Munte a mai tipărit o carte, intitulată „Luminişuri". Nu înţelegem tăcerea ce s'a aşternut în jurul acestei cărţi şi nici superficialitatea intenţionată, cu care a fost discutată în Bucovina. În paginile revistei noastre, nu putem da o cronică despre „Luminişuri". Spaţiul nu ne permite. In volumul meu de critice, însă, voiu desvolta pe larg părerile mele despre poezia doamnei Aspazia Munte, care ne-o dedică nouă, Iconarilor, atât de frumos. Până atunci, voiu spune că volumul de versuri al doamnei Aspazia Munte a fost cel mai bun de poezie din câte au apărut, semnate de scritoare, în ultimii trei ani. In ce priveşte bagatelizarea „Luminişurilor", bagatelizare aranjată sau nu, — doamna Aspazia Munte are prilej de meditaţie. Deocamdată, suntem bucuroşi că ne-a fost cedat manuscrisul viitorului volum de versuri al Domniei-Sale. ■ Din „Zenit" al d-lui Virgil Huzum, desprindem: *Din moarte'n mituri înfloreşti, | In veacul veacurilor asfinţit | Mulţimile te-au jeluit. || In lumina stelelor, | Ochiul tău era safir.* ■ Zilele trecute, am participat la o şezătoare a ceferiştilor din Cernăuţi. Intr'un hambar sau aşa ceva, în care se găseau vre-o 3000 de oameni, am văzut desfăşurându-se admirabila manifestare naţională. Altădată, la c. f. r., erau tari şi mari perciunoşii dela „Vorwaerts". Ei bine, lucrurile s'au schimbat. Acolo unde răsuna internaţionala, auzim astăzi cuvântul românesc în toată splendoarea lui. Reintorcându-ne la ultima şezătoare, vom spune că d. Ştiubei a fost un causeur extraordinar, că d. Krzijewski serveşte cu entuziasm răspândirea muzicii între muncitori, că d. Inginer Gogan citeşte atât de agreabil, încât aş vrea să mă citească şi pe mine, că domnul cu violoncelul ne-a încântat şi că d. Liviu Rusu a condus cu energie corul ceferiştilor. Inginerilor Gogan şi Schally, doi oameni atât de capabili şi bine intenţionaţi, merită elogiul nostru, pe care li-l acordăm cu bucurie. ■ Propun, respectuos, pe următorii pentru acordare de carnet liber pe c. f. r., în calitate de ziarişti: Moritz, Leibowicz, Sternberg, Moskowitz, Ochsmann, Stierberg, Eselmann, Israeliuk, Grünberg etc. Ce le trebuie permise de c. f. r. indivizilor Eugen Popovici, Eusebie Vicol, Vasile Plăvan, Liviu Rusu, Teodor C. Grossu şi aluia cu „Călătoria omului" Aştia's creştini şi români! Să-i punem la zid Ci? Par'că dişi să aibi Jinică sau Rusă pe misi? A lu' Jinică să-l dee lu' rabini Mar iar palu' Plăvan lu' rebi din Sadaguri dija! Ah Doamne-Doamne, ai Naibei de culturali su tem! ■ Nu ştiu dacă legionarii mai pot veseli, ironici sau mucalişi. Imi face impresi că numai jidanii şi jidoviţii au haz natural . . (natural idiot!) Azi, când suntem la o cotitur a istoriei, nu-mi pot închipui că trebuie n apărat să avem haz. Cred că Românul poat face un singur haz actualmente: pe cel di necaz, — însă în nici un caz din bucurie, c Românul, vezi mata, domnule cititor, nu poat face spirite pariziene când cuţitul i-a intrat su coastă. Să fie deştept şi de-o zice altfel ■ E curios cum unii oameni au o pervers plăcere de-a-şi acorda singuri palmi şi de-a s scuipa în oglindă. ■ Sugerăm ziarului „Po runca Vremii" să mulţumească special amiculu din Cernăuţi, care a cumpărat un stoc de 10 ex. pentru a-l împărţi populaţiei. Acelaş tandru fotogenic şi onctuos amic a cumpărat, păstrân proporţiile, şi 30 ex. din ICONAR. Pe viitor o să luăm măsuri ca amicul să cumpere 100.00 „Porunca Vremii" şi 30.000 ICONAR. I-o promitem solemn. ■ Urât se mai înjură „Linia dreaptă" cu „Sfarmă-Piatră". Noi deplângem astfel de polemici. Ele, când sunt duse de oameni, cari vor să fie îndrumători spirituali, desgustă un tineret întreg. Şi tineretul nu uită. Nici binele, dar nici răul. ■ Nicolae Năieru e numele unui tânăr poet bucovinean, pe care-l vom publica în numărul viitor. Acest poet, nu e exclus să însemne odată un nume frumos pentru Bucovina. ■ Ni se anunţă că va apare, la Bucureşti, revista „Vestitorii". Ştirea aceasta nu poate decât să bucure. O revistă de doctrină, economică şi juridică, completează în mod fericit dumbrava publicaţiilor legionare. ■ „Omul nou", ziarul camaradului Stere Mihalexe, e un model de publicaţie inteligentă, curajoasă şi de bun simţ. ■ Am primit la redacţie manuscrisul d-lui Orest Frunză. Nuvela d-lui Orest Frunză e pur şi simplu extraordinară. De mult n'am descoperit un talent mai real, mai sincer, mai realizat, ca al acestui tânăr, pe care, dacă nu-l publicăm, e din cauză că nu dispunem de un spaţiu destul de larg. Il rugăm însă să ne mai trimită manuscrise mai comprimate — spre plăcerea noastră şi a cititorilor.

M. S.

REDACŢIONALE

■ Cărţile, revistele şi manuscrisele se vor trimite pe adresa camaradului prof. Liviu Rusu, în Cernăuţi, str. Eminescu, 15. ■ Secretariatul de redacţie al revistei noastre e făcut de camaradul Mircea Streinul. ■ Nu recenzăm decât cărţile şi revistele primite în triplu exemplar la redacţie. ■ Numărul de Paşte al revistei noastre va fi închinat credinţei româneşti. ■ Apare lunar. ■ Abonamentul anual la ICONAR e de Lei 60.

Tipografia „Mitropolitul Silvestru"
Cernăuţi, Piaţa Unirii No. 3 (Palatul Naţional)